

Leto II.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din., za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 24.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 15. decembra 1937

Božič delovnih ljudi

Pred 1937 leti... Marija in Jožef v hlevu. V tujem kraju, nepoznana tujca, brez denarja, brez vsakih sredstev in pomoči, v pričakovanju velikega trenutka. Tako revna sta bila komaj še dva človeka, ko sta bila v pričakovanju rojstva.

V to kruto revščino in siromaštva brezprimerne bede je prišel Bog. Pisana postava je postala resničnost. Vera življenje. V tem je tudi največja skrivnost učlovečenja sina Božjega.

Dolga doba od takrat do danes. Pa vendar kakor skozi vse dobe od svojega početka, je tudi med nami sveta noč enako sveta, mirna in odeva v skrivnostni čar. Občutkom svete noči ne more nikdo uiti, čeprav ima še tako trdo srce. Čeprav je bil morda vse leto v službi idej proti Bogu, čuti podzavestno, da se je na sveti večer zgodilo nekaj velikega, odrešilnega. To odrešenje ni prišlo z velikim pompom in slavo, po mogočni osebi, po milijonarju v razkošni palači, prišlo je po otroku v bornem hlevčku. Pa še to čuti: To Dete je bilo rojeno iz ljubezni do človeštva, pa da bi prineslo na svet mir: »Mir ljudem, ki so blage volje.«

Da, blage volje! Življenje je velika skrivnost. Skrivnost, kako naj človek podredi postavi svoja čustva in svojo notranjost, da bo v njem moglo delovati Božje. Da se bo res mogla v njem razvijati ljubezen in ga prekrasiti in tudi preoblikovati. Z ljubeznijo je postal Otrok Odrešenik sveta. S svojo ljubeznijo in s svojim naukom in svojo dejavnostjo je postal Otrok učitelj narodov. Pokazal je, da mora človeštvo njegov nauk doživljati, da mora postati beseda

meso — sicer mu ne bo nova zapoved v srečo, temveč v padec.

Delovno ljudstvo veliko trpi. Trpi stvarno in duhovno. Koliko trenja med stanovi za obstoj, za golo življenje. Ves svet si prizadeva upostaviti med ljudi enakost, bratstvo in ljubezen. Pa vendar ves trud zaman. Vsak dan, vsako uro nam resnična vsakdanost dokazuje neuspehe. Resnica je, da lažemo sami sebi, ko vpijemo in se bahamo s svojo izobrazbo, kulturo in svojim znanjem, ko pa je vendar res, da niti svojemu sočloveku ne znamo poiskati kruha, mu omogočiti življenje, kakor človeku gre. Milijoni brezposelnih, milijoni v pomanjkanju živčnih delavskih družin so nam zgovoren dokaz, da je človeška družba duhovno močno bolna.

Mi, delovna množica, smo ogromna številčna sila. Le od nas je nastalo bogastvo sveta, je zapisal papež Leon XIII. Zavedajmo se tega in zavrzimo vse, kar nas do te zavesti brani. Dajmo svojemu hotenju po pravici, po boljšem in lepšem življenju tisto pot, ki nas bo prav gotovo dovedla k cilju. Božična noč! Doživimo jo v svoji notranjosti. Pojdimo sami vase in spoznali bomo, da nas je svet odtrgal od Boga samo zato, da nas lažje izkorišča, da je zdrobil našo moč. Povrnimo se nazaj k najbolj radikalnim, najbolj popolnim naukom Odrešenika. Njegova postava naj postane življenje, resničnost. Zahtevajmo to zaradi nas samih in zaradi boljšega, lepšega življenja naših potomcev. Postali bomo nepremagljiva sila in doživeli Božič delovnih ljudi.

Iz življenja konference

Vsak mesec se sestanejo najmanj enkrat ljudje, ki drugim dobro žele, pa se pri tem ne vprašajo, čigav si, kam pripadaš, kako si v nesrečo prišel. Misel vsem je skupna ta: lajšati bolest pomanjkanja, telesne in duhovne revščine, v kolikor se lajšati da.

Čeprav ne iščejo za vzroki, čeprav ne stikajo za pripadnostjo, vendar v oči udarja, da je premnogo bede zato, ker je premalo ali je vsaj bilo premalo Boga. Prav je, da to tudi drugi zvedo, ki na te seje in sestanke ne hodijo, ker se tako utrjuje prepričanje, da je početek urejenega življenja vera.

Vincencijeva konferenca v imenu istega Boga — plačnika trka na vrata, na srca vseh, da vsi pomagajo. Kdo pomaga? Le oni po navadi, kjer je življenje po veri doma. Drugi ostanejo prečesto gluhi, stisnjeni, zakrknjeni. Kaj jim mar usoda drugih, ki so si je sami najčestje krivi...

Na vrata konference trkajo ti: z izgubljenostjo mladostjo, z razbito zakonsko srečo, z razočarano starostjo. V mladosti ni bilo vere, v zakonu ni bilo Boga, v starosti jih ne podpira četrta božja zapoved: »Spoštuj očeta in mater...«, ker

so jo kot nevažno pozabili vcepiti v otroška srca. Sedaj eni sami materi številni preskrbljeni otroci ne »morejo« dati enega kosčka kruha. Ti trkajo. Tu pomaga konferenca, ker so jih tisti, za katere so delali, kjer so bili organizirani, že zdavnaj pozabili. Iz taborov izven prihajajo v tabor otrok božjih, kjer edino najdejo bratsko ljubezen. Drugih skoro ni, ki bi prihajali tolažbo iskati, v kolikor drugi prihajajo, pridejo le, da jo drugim dajejo.

Tako je življenje v tej tihi, skromni organizaciji, kjer ljubezen pozablja na preteklost in zdravi njene rane in bolečine, ki se razgrinjajo v sedanjost.

Prav za božične dni gotovo lepše misli ni kot ob bogastvu božje ljubezni, ki v reševanju ni izbirala, misliti, kako je lepo, pozabiti na vse in biti dober vsem. Bodimo zato čisto človeški in čisto božji v naših dobrih delih, potem svoje dobrodelne konference, ki jemlje iz verne dobrote in daje v ljubezni potrebnim. Morda tako rešimo kako bolno dušo in ji vrnemo mir, ki ga ob božjem rojstvu nebesa oznanjajo zemlji, morda ga najdemo tudi sami.

Vesele božične praznike, polne božjega blagoslova želi čitateljem upravnistvo in uredništvo »Na mejah«.

Z Jesenic

Na zgodnjo jutranjo mašo ponovno opozarjamo. Ta sv. maša je vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik v župni cerkvi na Jesenicah ob 5 zjutraj.

Pastirčke kupimo za nove cerkvene jaslice. V jaslicah mora biti res življenje. Premalo kipov pa diha le praznino. Kipi za naše cerkvene jaslice so že dospeli, prav lepi so. Samo zdi se nam, da jih je odločno premalo. Kaj, ko bi se dobili med nami dobri ljudje, katerih vsak bi bil pripravljen kupiti za jaslice svojega pastirčka. Prispevek za enega pastirčka je 50 dinarjev. Ali ne bo lepo, če boš vedel: tale pastirček je pa moj! Prispevke lahko oddaste upravi lista ali pa v župnišču.

Advent je tu. Katoličanom in slovenskemu narodu zlasti je to čas priprave na najlepši praznik, ki ga doživlja človeška duša v vsej njegovi neposrednosti. V svetost teh dni pa se kakor kričča nasprotja s čutenjem naroda iz dveh jeseniških hiš razlega duha ubijajoča plesna glasba. Plesali so v adventu v sokolskem domu, neprestano pa to ponavljajo v kavarni Novak.

Miklavževo nedeljo so vse Jesenice stale pod vtisom nebeškega dobrotnika. Zlasti pa je bilo življenja polno v Krekovem domu. Mlado in staro, vse se je trlo v obširnih prostorih. Marsikdo je odhajal bogato obdarjen in vesel, nekateri pa tudi kislih obrazov in zavijanih nosov. Tem poslednjim je že skrat vrnil med darila kakšno pristno jeseniško zafrkacijo.

Namesčenci KID so imeli, v četrtek, dne 9. t. m. ob 8 zvečer v dvorani kazine propagandno-informativni sešatek, ki naj bi služil

predpripravi za ustanovitve Aero-kluba na Jesenicah, Sestanka, ki je potekal vseskozi v prijetni tovariški debati, se je udeležilo okrog 30 nameščencev KID, med njimi sportniki in kulturni delavci.

G. Arčon je v svojstvu delegata ljubljanskega Aero-kluba razložil pomen civilnega letalstva za narod ter poudarjal potrebo vzgoje naše mladine tudi na tem polju obrambene sposobnosti.

G. ing. Pretnar je orisal težkoče, ki so nastale že takoj pri prvi zamisli organizacijskega osnutka vzporedno s preskrbo finančne podpore, ki jo realizacija te, za naš gorenjski kot nove športne panoge, nujno potrebuje. Iskrena pripravljenost vseh navzočih, da od svoje poti ne odstopijo v nobenem primeru, naj bodo težkoče še tako velike, daje upanje, da bomo na Jesenicah že spomladi imeli priliko opazovati vsaj jadralno letalo.

K temu početku bi radi rekli, naj ne bodo udeleženi pri tem delu samo nameščenci KID, ampak naj se skuša pridobiti vse prebivalstvo, da bo uspeh čim boljši in hitrejši. Pri vsem tem pa naj snovatelje vodi misel, da ob pehanju za uspehi ne bodo pozabili vzgajati mladine ne samo v letalsko športnem duhu, ampak tudi v narodnem, ker to dvojje je glede na namen vsega kor neločljivo. To smo pristavili zato, ker se je pri tem sestanku malokdo potrudil, da bi tudi o stroki govoril res slovenski, kar se pri tozadnji vzgoji mladine v bodočih tehnično-teoretičnih tečajih ne sme zgoditi. Zato naj bo propaganda široka, zajame naj vse stanovce, da bo pomen splošen in smer jasna.

Dr. Viktor Marčič se je preselil z ordinacijo iz dosedanjih prostorov v hotelu »Triglav« v svojo novo prezidano vilo na Kralja Petra cesti.

Vincencijeva konferenca še trka!

Vedno bliže je Božič. Že v zadnji številki smo se obračali na dobrohotna srca, da bi nam darovala že rabljeno obleko in obutev za naše siromake.

Da ne bi bila naša prošnja pozabljena, Vas danes ponovno nanjo spominjamo.

Bog plačaj tistim, ki so se vabili takoj odzvali. Vsem drugim pa: Vsaj z malim darom osrečimo brata — reveža za božične dni in v lepi svetli noči bo dvakrat lepo in toplo v naših dušah.

Luč vstaja

Mnogo jih je med nami, ki vedo, da je le naša pot prava. Vsi ti čakajo trenutka, ko bodo po pretrganih ničevih ozirih stopili na to pot in pomagali še drugim, da bodo šli z nami.

Kako mislijo naši delavci v resnici, nam kaže dopis našega delavskega prijatelja, ki med drugim pravi:

»Dosedaj sem dobil vedno časopis »Na mejah« in sedaj sem ga kupil. Bil sem v bolnici. Težko sem čakal, kedaj ga zopet dobim v roke, kakor vedno, in takoj po cesti sem čital »Luč v zmedo«. Vse take in podobne članke pozdravljam. Vse to je gola resnica. Ne smete misliti, da vse imenovane članke to zadene, ne. Lahko pa rečem, da so

neki funkcionarji, kateri se v resnici opirajo na palico marksizma. Zato bi bilo v resnici potrebno vsem tistim odpreti oči, kateri še vedno mislijo, da so na pravi katoliški poti. Tudi jaz sem mislil tako in sedaj sem streljajen in vsaj upam, da ne postanem več pijan od tega komunizma, kateri me je bil vedno največji trn v peti.

Kolikor več Vam je mogoče razširjajte list »Na mejah« in kar več mogoče takih člankov, kot je ta, zakaj, ker je še mnogo med nami tistih, kateri so samo žrtev te organizacije.

Preprosta pa jasna beseda je to. Naj bi razsvetlila srca onih, ki jih naša še ne more.

Najmlajši sistem

Ko beremo članek v »Novi Pravdi« št. 23, stran druga pod naslovom: Vsi na delo in agitacijo, se nam ne zdi prav nič čudno, da je vseskozi programsko grajen in agitatorsko kričeč, vendar je omembe vredno to, da skrbno molči o načinu te agitacije, ki pa je — v kolikor ni zaznavna med vrsticami — večini organiziranih delavcev izven njihovih vrst kaj dobro znana. Toda tisto, kar je članek zamolčal in kar samo nejasno veje iz njega, hočemo očrtati mi.

Ne gre se čuditi, če se organizacija z ohromelimi nazori poslužuje vseh mogočih sredstev, da ohrani na zunaj svojo borbo upravičeno, da morejo obdržati pokonci plot, ki brani izhod zbeganim pristašem.

Za to je treba sistema. V takih primerih pa postane sistem pravo okovje za člane, ki se niti ne zavedo skritih posledic, ki jih nosi v sebi. Iz tega se rodi geslo, nad katerim osupnejo

najbolj zbrani in zavedni. Geslo, ki kakor bič udari po nasprotniku, ki jim je zrasel čez glavo in grozi s svojo zdravo načelno borbo porušiti njih stavbo. Dovoljeno je vse. To je množici po godu. Sistem je dobil popolnoma novo lice. Ni naperjen proti zlu, ki celo družbeno življenje ograža in oklepa, ampak proti nasprotnemu zdravemu sistemu, ki se mu saj deloma in postopoma zoperstavlja. Nastaja boj za zasluge, za prvenstva v družbenih edinicah, kateremu* podlegajo zahteve družbenih osnovnih težišč. To je pot k pravemu pokolju idealov in k teptanju vere v pravico. Zakaj se potem še pritožujemo, če je nikjer ne najdemo?

Tako je z družinami, tako z organizacijami, ki ne rastejo iz zdravega temelja, ampak iz brezbožja za sebe, za osebne koristi, na škodo družbe, ki bo morala naperiti vse sile proti temu najmlajšemu sistemu.

Prekletstvo nedeljskega dela

(Nadaljevanje)

Doslej smo razpravljali o pogubnih posledicah nedeljskega dela, ki že leže pred nami, kot dejstva, katerih nihče ne more ovreči, ker bi se dal vsak primer tudi z imeni podpreti in dokazati. Tu nismo navajali imen zaradi pietete do mrtvih ter zaradi nekaterih še živečih svojcev, ki bi bili morda, četudi so sami nedolžni, neupravičeno užaljeni. Zato bomo z današnjim člankom zaključili te primere še z enim dejstvom, ki naj dokaže, da se Bogu tudi že nako-pičeni milijoni ne morejo ustaviti, ako jih On hoče razpršiti. Podjetje z milijonsko osnovno glavnico, ki je bila večkrat krita z velikanskimi posestvi lastnikov, je napravilo žalostni konec, tudi vsled tega, ker se je k ostalim napakam pridružilo še to, da so morali ljudje in stroji

začeti skruniti Gospodov dan. Za kalkulacijo proizvodnje se je začelo računati s sedmimi delovnimi dnevi na teden.

Človeka boli srce, če pogleda na tako, po človeški razsodnosti nezlomljivo podjetje, kako je do tal in še globlje uničeno in strto, ter kako že leta in leta v tuji lasti čaka žalostnega konca, ter tiho zadostuje sedaj za nekdanji ropot ob Gospodovih dneh, potem, ko so se že med obratom uničile vse milijonske rezerve v nič. Da celo zmanjkalo jih je, tako, da so razni mali ljudje trpeli težke izgube.

Da, Bogu je vse mogoče, in zato bomo v prihodnjic naša razmišljanja posvetili bodočnosti našega kraja z ozirom na nedeljsko delo.

Zakaj naš boj proti komunizmu?

I.

Težke razmere zadnjih let pritiskajo kakor mora na naš proletarski življenj. Mnogi se morajo boriti za svoj obstanek, za golo življenje, drugi sicer še morejo skromno živeti, vendar jim je dano opazovati na eni strani nepregledno množico obupanih, na drugi pa malo število tistih, ki žive v bogastvu in razkošju. Vedo, da je to krivica, ki po besedah sv. Očeta samega vpije do neba. Zato je več kot razumljivo, da kar hlastajo za vsako rešilno vrvjo, ki kakorkoli olajšala izboljšanje in pomoč. Le žal, da so dostikrat kruto razočarani in po nekaj uspehih in neuspehih vrženi še v hujšo bedo in duševno zagrenjenost.

Taka rešilna vrv hoče biti tudi komunizem. Predstavlja se za vsemogočnega odrešenika revnih in zatiranih, proglašja se za edino sredstvo, ki more ozdraviti sodobno razkrojenost človeške družbe. Nobena tajnost ni in vsi vemo, da razpolaga s številnimi fanatičnimi agitatorji in zagovorniki. Nič čudnega; čujmo njegov blesteči program:

Komunizem bo osvobodil proletarca iz jarma kapitalističnih zatiralcev,

bo pomedel s pomanjkanjem in bedo, iztrgal bo imetje gnilih buržujem ter ga bratovsko razdelil med uboge in zatirane,

vse bo storil enake: kralj in berač, inteligent

in preprosti bodo sedeli pri isti mizi, nihče ne bo imel oblasti nad drugim,

brezposelnosti ne bo več, revščina bo izumrla s kapitalizmom vred,

zasijala bo zlata svoboda, človeštvu se bo zasmejala sreča in ta zemlja se bo spremenila v raj, ki ga verstva obetajo šele onkraj groba.

Vse je lepo in prav. Tudi mi bi se z obema rokama zapisali temu programu, če vse to ne bi bilo le **bridka prevara, s katero komunizem slepi ljudske množice, le krinka, za katero skriva svoj pravi obraz.** V resnici je namreč najhujši sovražnik človeštva, največja nevarnost dvajsetega stoletja, ki grozi uničiti dvatisočletno krščansko kulturo ter oropati človeka njegovih нравnih pravic in dostojanstva.

Nemogoče, bo kdo dejal. Tako pisanje je lažnivo in obrekljivo. Toda, poglejmo komunistični nauk v njegovi pravi luči, ne tak, kot se hlina proletarcev in kakršnega nam podaja komunizmu vdano časopisje. Premotrimo komunizem, kakršen je v resnici v teoriji in praksi in potem — sodimo.

II.

Komunistični nauk temelji na načelih, ki jih je učil Marx: vse kar je, je samo snov in materija. Iz nje sestoji vesoljstvo in naša zemlja, iz nje so se razvile rastline, živali in tudi — človek (!). **Bog, duša in božje zapovedi so le bajka in laži,** ki so se jih izmislili kapitalisti, da bi z njimi strahovali uporne množice.

Na tej osnovi hoče komunizem preoblikovati človeško družbo. Ker je **človek le košček materije,** nima nikakih svojiskih pravic, ampak je kakor kolesce v stroju človeške družbe, ki ima samo eno nalogo: delati v smislu celotnega stroja, t. j. družbe.

Vsaki oblasti ali avtoriteti odreja upravičenost, enako zanika pravico do zasebne lasti, češ da to dvojje krši enakost in daje prednost enim pred drugimi. Družba se mora vladati sama in le ona ima pravico do lastnine. **Zakonska vez je nesmisel,** zato je tudi družina buržujska razvada, ki mora izginiti. Kakor preprosto izpiješ kozarec vode, tako preprosto smeš po mili volji zadostiti vsem svojim gonom in strastem. Družba ni drugega kot gospodarska skupnost, ki vzdržuje posameznike (kolesca).

Približno tak naj bo novi red ali kakor obljublja komunizem: raj na zemlji.

Ne bomo teh naukov filozofsko ocenjevali, temveč se bomo ozrli po svetu in pregledali, kakšne sadove so ti nauki v praksi rodili.

Rusija je prva postala žrtev komunizma. Letos 7. novembra smo praznovali dvajsetletnico, odkar so boljševiki strmoglavili tisočletno carstvo in zavladali. In od takrat? **Strašno gorje se je razlilo nad Rusijo.** Milijone nedolžnih je bilo preganjanih, mučenih, izgnanih, zverinsko umorjenih. Milijone družinskih sreč je bilo steptanih. Cerkve so zaprli, porušili ali spremenili v

javne lokale, škofje in duhovniki so morali v smrt in izgnanstvo. Dvakrat, trikrat so boljševiki menjali taktiko, trikrat, štirikrat spremenili gospodarski načrt, toda ruski človek je ostal ubog, lačen, razcapan, suženj po duši in telesu. Kljub gigantskim socialnim načrtom mase gladujejo, kljub frazam o demokraciji in svobodi morajo novi tisoči »nezanesljivih« pred puške, novi tisoči v pregnanstvo robotat in umirat. Obljubljeni raj se noče in noče uresničiti. Nasprotno! Boljševiška Rusija se pogreza v vedno večji kaos in globlje v kri...

Španija! Malo je dogodkov, o katerih bi se toliko pisalo in govorilo in obenem toliko varalo in lagalo. Ves svetovni frimasonski in židovski tisk že leto dni polni dolge stolpce z grozodejstvi uporniških generalov in proslavlja človekoljubno delo legalne vlade. Tako je ustvaril javno mnenje, da se v Španiji bije boj med imperialističnim fašizmom, ki je iz Nemčije in Italije vdrl na Pirenejski polotok, in med španskim ljudstvom, ki želi po pravici, svobodi in demokraciji. Toda prihajajo pa tudi glasovi, ki pričajo, da je vse to **veliko sleparstvo in laž.** Ti glasovi, ki so vedno močnejši in samozavestnejši, gredo po vsem svetu in govore resnico: **V Španiji si gledata iz oči v oči rdeče barbarstvo in evropska krščanska kultura.** Gre za to, ali zmaga krščanstvo ali njegov kleti sovražnik, brezbožni komunizem.

Strašno se je razdivjal organizirni rdeči teror. Uničili so ogromno edinstvenih umetnin, katerih vrednosti ni mogoče oceniti, in počeli so grozodejstva, kakršnih ne pozna zgodovina. Do danes so porušili okrog 20.000 cerkva in kapel, pobili 40—80% duhovščine, redovnikov in redovnic, zaprli, uničili in zverinsko umorili nad 300 tisoč ljudi, ki niso zakrivali ničesar drugega, kot to, da so verovali v Boga.

To je bilo treba storiti, da se more uresničiti »demokracija in svoboda« in se »odreši« proletariat. In vendar je bila duhovščina tista, ki je s svojimi škofi na čelu prva začela s socialnimi reformami veliko pred sanjami o komunizmu. Redovniki so bili edini, ki so skrbeli za ljudsko izobrazbo, samo redovne družbe in samostani so podpirali revne sloje in omiljevali brezposelnost. Državna oblast, v kateri so že dolgo prevladovali frimasoni in levičarji, pa ni storila ničesar! **Toda Cerkev in njene ustanove je bilo treba brez ozira na dejansko stanje oblatiti kot zatiralko ljudstva in jo uničiti.** Tak je bil pač ukaz iz Moskve. Zato se je moralo zgoditi, kar se je zgodilo.

Taka so dejstva in kdor bi drugače mislil ali celo trdil, je slepec ali podel lažnik.

III.

Po vsem tem je kakor na dlani odgovor, zakaj katoličani s komunizmom ne moremo v skupno fronto.

1. **Komunizem je v svojem bistvu protiverški in brezbožen.** Veruje le v materijo in njene sile, zato vsako vero v Boga neizprosno sovraži. Malikuje materijo in njene sile in hoče doseči nebesa na tem svetu. Zato uničuje vse, kar kliče po posmrtnosti in božanstvu. Prva njegova briga je, da izruje vero iz človeških src in pogazi vse, kar spominja na Boga. S takim sovražnikom katoličani pač ne moremo delati družbe. Bog, duša, posmrtnost so nam osnovne resnice, komunizem pa smatra vse to za prevaro in »opij za ljudstvo«. Ker verujemo, smo tudi prepričani, da mora propasti vsak sistem, ki hoče ljudstvo osrečiti brez Boga in njegovih zapovedi. Zato s komunizmom ni kompromisa!

2. **Komunizem je dejansko dokazal, da je nezmožen, srečno urediti človeško družbo.** Kjer koli se je povzpel do oblasti, povsod je povzro-

Naročnikom in prijateljem!

Z današnjo številko zaključujemo drugo leto lista »Na mejah«. — Mnogo skrbi in ljubezni do dobre katoliške stvari je bilo položeno v tem času v teh skromnih straneh. Vse, kar smo prinesli, je pisano samo v nameri, našemu kraju in okolišju in prebivalstvu v njem koristiti, podpreti ga v zdravni borbi za narodne, gospodarske, prosvetne in kulturne interese. Posrečilo se nam je list ohraniti vsebinsko priznano na višini, ki običajno presega obeležje malih podeželskih lističev. Mi smo torej storili svojo dolžnost.

Sedaj pride vrsta na naše bralce in naročnike, da jo store. Mnogi so še za ves čas v zastanku z naročnino, nekateri samo za to leto. Prosimo vse, da naj nas s svojim odlašanjem pri plačevanju naročnine ne tlačijo k tlom. — Zavedni katoličani pa bi nas morali podpreti tudi s svojimi, če le mogoče stalnimi oglasi.

Če bi moral list kedaj prenehati, bi moral samo zaradi naše nekatališke brezbriznosti.

Tej številki prilagamo vsem prejemnikom položnice, da tisti, ki še niso storili svoje dolžnosti, to čimprej store.

Zasip

Miklavž nas je to leto prvič obiskal v našem novem domu. Prav lepo za nas, ki nismo razvajeni, nebeško lepo je bilo. Samo tako bogat naš Miklavž ni bil, kakor je drugje po velikih mestih. Pa mu vseeno kličemo: Se drugo leto na svidenje!

Za posvetitev naših duš prejmemo adventne dni sv. zakramente. Zadnjo soboto pred božičem zvečer in v nedeljo zjutraj bo v naši župni cerkvi spovedoval č. g. kaplan Čampa z Jesenic.

Najlepši je Božič v krogu domače družine ob jaslicah.

Veliko zanimanje in občudovanje pastirčkov in ovčev je pri otrocih ob izložbi trgovine v Krekovem domu. So res tako ljubko postavljene jaslice, da se vsako oko vernega razveseli ob pogledu nanje.

Postavimo jaslice še na svojih domov. Ob njih nam bo toplo in mehko v božični noči in duša nam bo pela zaupno: Mir vsem ljudem na zemlji — mir tudi naši družinici!

DAROVI

delajo veselje!

Krasna izbira teh daril pri

Janku Bogataju
Jesenice, Gosposvetska c.

Za božične praznike poseben popust!

Z Bleda

Kranjska »Sobota«

je mislila v nedeljo blejsko ljudstvo iznenaditi, toda škoda, da je pri nas tako malo poznana, saj čita jo itak nobeden ne, ker pri nas vsakdo dobro ve, da prinaša samo prazne fantastične želje njenih prijateljev.

Tako željo je tudi prinesla dne 20. novembra. Odgovora sploh ljudstvo ne daje, ker dobro pozna položaj na Bledu. Sicer pa itak mislimo, da je bil dopisnikar malo »ponedeljkov«, javnosti toliko pripominjamo, da odborniki občinskega sveta, kakor: gg. dr. Benedit, Černe, Zupan, Burja, Skumavec itd. stoje trdno kot en mož, in »želje viteških« jih ne bodo omajale.

Ugotovitev: Letaki Sokolskega odra sploh niso bili raztrgani. Pač pa je resnica, da so bili nalepljeni sokolski plakati na še ne izrabljene plakate društva »Slovenskih fantov«. Svoje plakate trgajo sami in še druge, češ, to dela katoliška mladina. Poglejte si v srce, saj nismo slepi!

Predstava »Podrti križ« je zelo dobro uspela. Ljudstvo je vsakokrat prav zadovoljno zapuščalo dvorano, in jo še želi videti. Drugi odri nas vabijo na gostovanje.

Fare in kraji v Radovljickem okraju, dopisujte v list »Na Mejah«

Z Gorij

Novice iz društva

Dekliški krožek je na običnem zboru, ki se je vršil dne 7. novembra, izvolil nov agilni odbor, ki je šel takoj na delo. Redni sestanki krožka se vrše ob torkih. Novemu odboru želimo kljub temu, da je brez duhovnega voditelja — najlepših uspehov.

Poset okrožnih organizatorjev br. Savinška in Rajnerja je dal in pokazal Fantovskemu odseku novo smer. Fantovski odsek bo po zgledu jeseniškega izvedel temeljito reorganizacijo. Redni sestanki in telovadba se vrše v ponedeljkih. Novi člani vabljeni!

Dejstvo, da je bil tik pred mladinsko akademijo upijanjen eden naših najmlajših telovadcev 5letni Tonček A. od enega naših kulturnih nasprotnikov, je žalostno in vredno vse obsodbe. Dokazuje nam, kako podlih sredstev se poslužujejo naši nasprotniki.

Praznik zedinjenja pa smo proslavili na iniciativo občine skupno z

čil še večjo zmedo in vpeljal še hujše zatiranje mas. Namesto raja je povsod ustvaril pekel. Tolažijo se s tem, da je današnje stanje le »prehodna doba«. Morda! A ne pozabimo, da je »prehodna doba« zahtevala milijone mrličev in jezera krvi, grozodejstev in gorja. Kdaj bo te »prehodne dobe« konec? V Rusiji traja že dvajset let, pa še nič ne ponehava. Nasprotno. Grozi še večja zmeda, nova nasilja, krutejše žrtve. O, svoboda, demokracija, sreča, raj, kam se odmikate v nedogled!

*

Kdo se bo še navduševal za skupno fronto?

Komur ni mar družinske sreče, naj le sili v komunizem, ki je družino razdril, ženo oropal časti in jo predal možu kot predmet njegovih nizkih gonov.

Naj se navdušuje za komunizem, komur je prav, da bodo njegovi otroci živeli v skupnih zavodih, kjer bodo trpeli telesno pomanjkanje in moralno škodo.

Naj se zapiše komunizmu, komur ni žal za osebno dostojanstvo in si bo štel v čast, če ga bodo registrirali kot številko ali kolesce, ne pa kot človeka.

se bo te dni, od 16. do 20. t. m. predvajal v kinu Krekov dom na Jesenicah.

Film obdelava močno dramsko delo o človeku, ki se je izneveril svojemu redovniškemu poklicu, pa ga ljubezen ženske, katera ceni božji zakon višje, kot vse na svetu, dovede do tega, da se skesa, se povrne k veri in ponovno najde svoj redovniški poklic.

Ta kočljivi predmet obdeluje film zelo realno, a obenem dostojno, z velikim spoštovanjem ter v popolnem skladu z nauki katoliške vere.

Mučno in ganljivo borbo človeka, ki je zapustil Boga in prekršil obljubo, veliko zaupanje žene v Boga, katera stori vse, da ga reši, predstavljajo najodličnejši igralci zelo prepričevalno in pretresljivo.

Zaradi tega je film, ki more na vsakogar učin-

Naj le upa v komunizem, kdor je pripravljen živeti še v večji bedi in shajati s sramotno nizko plačo na račun človeških bogov po vzorcu Stalina.

Kdor se ne boji, da se bo tudi njemu nekoč zgodilo, kakor z Radekom, Smirnovom, Kamenjevom, Zinovjevom in s tisoči in desetstisoči drugimi, ki so morali v ječo, pregnanstvo in smrt, četudi niso bili nič manj navdušeni komunisti kakor njihovi krvniki in preganjavci.

Naj le propagira komunizem, komur se zdi lepo, če bodo nekoč skrunili njegov grob in grobove njemu najbližjih, kakor so v Barceloni stotletja stara okostja izkopali in razstali po trgu.

Kdor z veseljem čaka dni, ko bodo ognjeni zubljji objeli naše cerkve in prosvetne domove, ko bodo tisoče duhovnikov in najboljših mož postavljali pred puške, ko bo tisoče nedolžnih zverinsko umorjenih, ko se bo skrunilo vse, kar je lepega in plemenitega — ta naj le vzklika komunizmu!

Mi pa bomo še nadalje verovali v svojega Očeta, od katerega smo mi in vse, kar imamo. Ostali bomo zvesti katoliškemu načelom in z upanjem v njihovo resničnost in moč bomo kovali nov svet, ki mu mora vladati Kristus!

„Alahov vrt“



kovati duševno globoko in vzpodbudno, uvrstil »Katolike«, glasilo češke Katoliške Akcije, v vrsto dobrih in vzgojnih filmov. Istotako ga priporoča tudi »Centrala Katoliške Akcije« v Zagrebu, katera je izdala v to svrhu 10.000 letakov.

Film je 100 % v naravnih barvah in bo predvajan v nemškem jeziku. Film zasluži, da si ga vsakdo ogleda.

Pogojna ljubezen

Brezbržnost do nečesa, kar človeka ne zadeva vzporedno z nujnimi življenjskimi dejanji in njegovimi tvornimi oblikami, brezbržnost proti vsemu, kar mu ne more osebno koristiti ter ga stvarno podpreti, je razumljiva že zgolj z vidika materialističnih teženj posameznika, ki mu je vsakdanje življenjsko kretanje edino merilo splošnih potreb.

Taki momenti pa postanejo usodni takrat, kadar ljudje takega kova in gledanja vodijo inicijativno nekih skupin in organizacij in — z diktatorsko manjšino — s kakršnimikoli sredstvi zasežejo oblast. Kljub temu, da narod čuti takšno osnovno napako v vsiljenem gospodstvu, se mu pod zahrbtnim pritiskom vda kot že tolikrat. Tistim pa, ki so narod s svojo pogojno ljubeznijo v to pahnili, izkazuje čast najpravičnejših.

Taki ljudje zahtevajo od naroda, da slepo zaupa v program, ki ga narekujejo njih osebne

koristi in interesi politične skupine, ki jo vodijo. Če bi narod trenutke vzpenjanja takih ljudi na oblast spregledal, bi mu danes ne bilo treba preklinjati različnih zakonov in odredb usodnih »avtoritarnih« režimov, ki so jih v blazni kratkotrajnosti vrgli nalik okovju med narod in se še danes naslanjajo nad posledicami.

Kje pa je danes vsa tista ljubezen do naroda? Ni je, ni sledu o njej, ker ni več pogojev, kamor bi se je splačalo obesiti. Ostali so samo še znani interesi, ostal jim je v ustih okus političnega sladostrastja, ki izginja v sovraštvo do večine naroda, do tistega, ki je spregledal njih zlohotne namere ter jih je v trenutku večje svobode odstavil od političnih korit.

Upravičenost tega narodovega mnenja, da ne rečemo obsodbe, se potrjuje vsak dan in ob vsaki priliki, ob kateri naj se izrazi prava ljubezen, občestveno sočutje do vsega, kar je narodu sve-

tega in kar zamore služiti njegovi združni misli in besedi. Kje so zdaj vsi oni, ki so vpili o svoji ljubezni do njega?

Stojijo ob strani in nič jih ni sram svoje golote, ni jih sram svojih laži, na katere so sami brezsrčno pokazali v trenutku, ko je narod proslavljal dan svojega vstajenja. Stali so ob strani v bojazni, da se njih nežna telesa ne prehladijo in ne zmrazne patriotski čuti; saj so se menda zaobljubili tistemu narodu, ki je v mrazu

in snegu manifestiral svojo narodno misel. Gospodje patrioti naj kar stojijo ob strani in dobro naj se zavijejo pred mrazom. Narod želi, da gredo na zapeček, ker mraz bo zmerom hujši in res bi bilo škoda takih mož. Ta zadnji izraz pogojne ljubezni do naroda velja zapomniti in ga prihraniti za čas, ko pogoji ne bodo več tako mrzli, ampak času in potrebi primerno kar najbolj vroči.

Dvolični veljaki

Popolnoma razumljivo je, če si človek lasti zaradi dela, ki ga je izvršil v korist poedinca in občestva, neko pravico odločanja tudi v poznejši dobi, kateri je to delo dalo potreben izraz takratnega časa. To je potrebno že zaradi tega, ker je vsako tako dejanje svojsko osnovi tistega življenja, iz katerega je ustvarjalec izšel in je torej on sam najtesneje povezan z njim ter mu je tem bolj blizko, čim bolj ga čuti in razume. S tem prevzame na svojo vest tudi odgovornost za vse morebitne napake, ki jih je njegovo delo krilo v nerazvitem jedru in so se pokazale šele v neposrednem stiku z realnostjo. Baš ta nepredvidena možnost pa hkrati ustvarja potrebo, da ustvarjalec sam vodi razvoj s tistim umevanjem dela, ki ga nihče tako ne more dojeti ter sproti ublažuje nevarne posledice, dodaja k pomanjkljivostim, če hoče, da delo ostane res v skladu z namenom njegovega srčnega in umskega ustvarjanja, ne pa skrupulo različnih nebodijihitreb, ki se hočejo doriti ob njegovo stran, da prestrežejo vsaj majhen žarek hvaležnosti naroda s svojim slavolačnim obličjem.

Po tem načelu se vzpenjajo in nastajajo najboljše voditelji društev, organizacij in — naroda.

Takšen voditelj pa ne more sprejeti odgovornosti za vse škodljive spremembe, ki jih povzročajo baš ti slavogoltni vrinjenci s svojo borbo za oblast, ki prezirajo bitne potrebe naroda samo zaradi tega, da ustvarijo pogoje za osebne koristi. Da jim to kaj rado uspe na škodo občestva, je čisto kriva brezbržnost naroda samega, ki se niti toliko ne zgane iz svojih življenjskih kolesnic, da bi razgalil umetno zvite sunke raznih potvorjenih idej, ki so vsikdar

predhodnice političnega preloma oblastilčnih s trenutnim narodovim vodstvom. V takih trenutkih se jasno pokaže razlika med tistimi, ki delajo za narod in zaradi njega ter med onimi, ki hočejo za vsako ceno kvišku. Prvi naj bi se sadovom svojega dela in trpljenja odpovedali, drugi pa bi se teh sadov polastili — čeprav so jim prej odrekli zrelost — narod pa bi spoznal, da je bila njegova borba in delo od osamosvojitve pa do danes zaman.

Samo nekaj pomnimo. Slovenska deklaracija je bila sad dela teh voditeljev slovenskega naroda, ki so jo podpisali v nevarnosti za osebno svobodo. Narod jim je sledil, ker se je zavedal, da je to temelj bodočnosti. In ti drugi, ki si hočejo danes te temelje lastiti, so takrat **strahopetno bežali pred njimi**. Niso upali dati svojega podpisa.

Nihče ne trdi, da nima vsak izmed nas pravico s svojim delom koristiti narodu. Tudi vsaka kritika, če je objektivna in koristna ter v dostojni obliki podana, je vsikdar dobrodošla. Odločno pa odklanjamo vsako tako delo, ki ni v skladu s potrebami naroda in ne z njegovim katoliškim svetovnim nazorom. **Ne rušiti, temveč graditi je vredno moža**. Takemu pa vsekakor to ni dopustno, ki se ob vsaki priliki trka na prsi, da je za svobodo in enakopravnost naroda, za njegovim hrbtom pa napreza vse sile, da bi ga v svoj lastni dobiček prodal.

Obrtnik in stanovska zavest

Eden najtežjih problemov je danes obrtniški stan. Vsi stanovi, kmečki, delavski so se kolikor toliko konsolidirali. Kmet je zaščiten, delavec ima svoje strokovne organizacije, potom katerih se bori za izboljšanje svojega gmotnega in socialnega položaja. Samo obrtnik je prepuščen samemu sebi.

Vse bi še bilo, ako bi med obrtništvom vsaj malo obveljalo načelo skupnosti in da bi ne bilo med obrtniki samimi toliko konkurenčne borbe. Vse blago se je podražilo, plače obrtnoizvežbanih moči so se popravile, samo delo obrtnika danes ni plačano tako, da bi obrtnik mogel živeti svojemu stanu primerno.

Pojavile pa so se še druge stvari, da politični prijatelji vpeljujejo svoje obrtnike in tako uvažajo umazano konkurenco, kakršne Jesenice še ne poznajo. Ta konkurenca pa ni v čast sedanjemu obrtniku, ki na ves glas vpije, da je le v stanovski zavednosti možno izboljšanje.

To sem napisal zaradi tega, ker se med našimi obrtniki, zlasti onimi, ki se čutijo napredne, vedno govori in poudarja stanovska zavest, a jo je v dejanju tako malo ali nič, da se o nji sploh ne izplača govoriti.

Obrtnik.

Ali ste poravnali naročnino?

ostalimi društvi. Vprašanje je samo, čemu se te proslave ni udeležil korporativno državotvorni Sokol? Zdej se v resnici vidi, kdo je proti enotnosti in strpnosti med gorjanskimi društvi.

Jubilejni mednarodni kongres kat. esperantistov v Ljubljani

Tudi katoliški esperantisti imajo svojo organizacijo, ki je razširjena po vsem svetu. Vsako leto se vršijo kongresi, na katerih se obravnavajo važna vprašanja. Na letošnjem kongresu v Haagu so obravnavali temo »Katoličan v javnem življenju«, za kar so dobili pohvalni brzojav iz Rima od sv. Očeta.

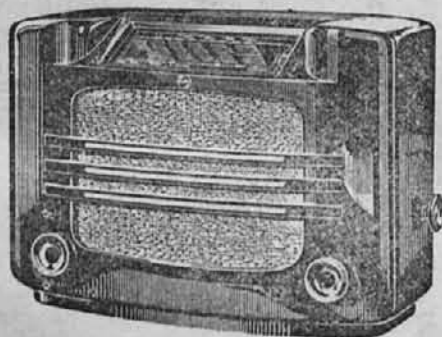
Drugo leto pa se bo vršil 20. jubilejni mednarodni kongres v naši slov. prestolnici Ljubljani, za katerega vlada precejšnje zanimanje ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu.

Pokroviteljstvo kongresa je prevzel prevz. knezoškof dr. Gregorij Rožman, častno predsedstvo pa dr. Marko Natlačen, ban dravske banovine. V častni odbor so pa še vstopili: dr. Stanko Majcen, podban; dr. Matija Slavič, univerzitetni profesor; dr. Fran Lukman, predsednik Prosvetne zveze; dr. Lovro Hacin, načelnik policije; dr. Sušnik, prosvetni inšpektor in dr. Eltschknér, pomožni škof v Pragi, ki je izvrsten esperantist in častni predsednik češkoslovaške esperantske katoliške lige.

Zanimanje za esperanto je letos veliko in povsod so se otvorili novi tečaji. Posebno delavstvo se oklepa tega mednarodnega jezika, ker je lahek in praktičen.

Na mednarodni evharistični kongres, ki bo v Budimpešti od 25. do 30. maja 1938, vabi pripravljalni odbor. Za Slovenijo prejema prijave udeležencev tujsko-prometna sekcija kluba esperantistov v Ljubljani. Ta mednarodni kongres bo po svoji zamisli in izpeljavi v veličastnosti gotovo presegal vse dosedanje slične kongrese.

Romanje pod okriljem esperantistov se prične 25. maja okoli poldneva iz Ljubljane. Vožnja tretjega razreda v posebnem brzovlaku tja in nazaj, prevoz z avtobusi v hotele, zajtrk, kolektivni pot. list in vizum in zopetni prevoz iz hotelov na kolo dvor do vlaka stane 550 din. Za vožnjo drugega razreda bo treba doplačati okrog 100 do 150 din. Plača se lahko v mesečnih obrokih, počenši s 1. januarjem po 110 din. (dalj)



Za Božič in za Novo leto boste imeli največ užitka ako si nabavite

„PHILIPS“

radio pri

J. Pučko, Jesenice

S Hrušice

Prejeli smo: »Prav razveselilo nas je pisanje vašega lista o potrebi in primernosti lastne cerkve in posebnega bogoslužja pri nas. Zares umestne misli so to. Samo ne vemo, kako naj jim pomagamo v življenju.«

Prav lahko, samo če vam je res kaj za to. Obrnite se na župni urad in na druge naše merodajne ljudi, pa vam bodo gotovo radi prav svetovali. Zvedeli smo že, da eden hruščanskih domačinov brezplačno nudi za cerkev primeren prostor na razpolago. Nekaj boste še drugi dali, nekaj zbrali, nekaj podpor prejeli, pa bo cerkev stala.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želim svojim odjemalcem. Naznanjam, da imam v zalogi veliko izbiro damskih klobukov zadnje mode po nizkih cenah. Se priporoča

PINTAR ROZIKA
modistinja, Jesenice
Gospodstvska cesta 17.

Klavir prodam za 1200 dinarjev. — M. Svetina, Zirovnica.

Lepa, nova dvostanovanjska vila z vrtom v prekrasni legi blizu kolodvora Višnja gora se odda v najem z novim letom. Mesečna najemnina za vrt in celo vilo 500 din. Informacije v Hranilnici na Jesenicah.

Slavko Savinšek:

Med Mežaklijo in Mirco

(Dalje)

Trepetaje je splahutala Aničina roka z listom na mizo. Oči so ji zastrmele skozi okno in nekaj je vzkalo v njih, kar se popisati ne da. Bilo je kakor blesk in kakor cvet, bilo kakor bolečina in vprašanje, brez odgovora. Srce je bilo nemo in ni znalo niti besedice odvrniti na vsa vprašanja v pismu, ni znalo niti s tihim pritrdkom sprejeti zatrdila. V prsih pa je bilo valovito morje, ki ni imelo, kamor bi se razlilo. Roka je trepetala, kakor bi drhtelo v njej drobno srce. In prsti, ki so oklepali ljubeče črke iz daljave in nehote poljubljali pozdrav iz daljine, so se začudeno spogledovali: Kaj?

Mati vstopi.

»Kdo ti je pa pisal, Anica?«

»Dreja.«

»Ali ni čisto pozabil nate? Mislila sem že, ker ni še nič pisal, odkar je odšel.«

Anica pa, kakor bi ji šlo na jok.

»Kaj pa ti piše, Anica?«

»Oh, nič posebnega: da mu je dolgčas po meni in pozdravlja vse skupaj.«

»Ali kaj piše, kako je z učenjem?«

»Piše, da hiti. Rad bi že končal.«

»Ko je odhajal, mi je dejal, da še tri leta najmanj. Potem pa še par skušenj preden bo profesor.« In čez hip pomembno: »Dolgo je še to, Anica.«

»Čemu mi to pravite?«

»I, kar tako. Tri leta še od doma, potem par let, preden bo služba kaj prida nesla, pa še vse mogoče pride vmes. In kar nič prida pri zdravju ni. Zadnjič mi je njegov oče tožil, da nekam pokašljeva in da je zmerom čudno nemiren. Menda ima živce bolne, kali?«

»Meni se ne zdi bolehen.«

»E, veš, če zmerom kdo v knjigah čepi, ka-

kor Dreja, pa droben in šibak in do vrha zrasel, brž dodela. In koj je jetika tu.«

»Nate mati, berite, če hočete.«

Anica čaka ob oknu, da mati prebere pismo.

»Kdo bi to bral, ko je pa tako zverženo pisano. Kot bi se mu roka tresla.«

In bere dalje, počasi in premišlja vmes. In pogleda kajkrat Anico. Ona pa ne vidi teh pogledov.

Prebere in pismo na mizo položi.

»Anica, ali mu verjameš?«

»Zakaj ne, mati? Saj vem, da me ima rad.«

»Pa ti?«

Molk.

»Kaj pa z Jožo. Nekaj mu moraš kmalu dati razumeti. Jaz se mu že nič več ne znam izgovarjati. Kaj naj mu pa rečem, če me vpraša?«

»Nič!«

»Tako ne more iti dalje, Anica. Bodi pametna; pomisli še enkrat in se odloči. Jaz te ne silim nikamor, ali rečem ti, premisli!«

»Drejo imam rada!«

»Ja, zdajle, ko še pismo držiš. Kaj pa vse dni, ko ni bilo nič glasu od njega? Še spomnila se nisi nanj. Samo Jože pa Jože! Kako naj ne bo potem fant neumen, ko mu vendar z vsako besedo daješ upanje?«

»Ah, kako ste sitni!«

»Nič sitna. Skrb me je zate. Tako si čudna in preveč vihrava. Kako naj bi kdo vedel tvoje misli, kdo uganil, kaj skrivaš za licem. Zmerom bolj izbirčna, vsak dan kaj drugega, pri tem pa v leta greš. Vse bo šlo mimo tebe, ti pa ostaneš nam. Saj veš, kako je težko, ko ata tako malo služi; ona dva sta še majhna, ti pa zmerom nove obleke in to in ono. To vendar ni zastoj!«

»Saj zaslužim!«

»Da, morda za par kril in rutic. Kje pa je vse drugo, Anica? Bodi pametna in daj si k sebi! Kaj boš odgovorila Joži, če te vpraša?«

»Nič!«

(Dalje prihodnjič.)

Ceneno in dobro prehrano, vina na debelo in drobno dobite in kupite najugodnejše v

LJUDSKI KUHNJI

JESENICE KREKOV DOM

Vesele božične praznike želi

Mavricij Smolej

urar in zlatar

Jesenice, Gospodstvska 20

Dobro postreženi boste
v modni trgovini pri

ALBINU

Jesenice, Prešernova cesta št. 7

Klobuki, kape, kravate, nogavice,
pletanine in druga manufaktura po najnižjih cenah
Vestna postrežba! Prepričajte se!

Za elektriko

vse najcenejše in ugodnejše pri

Jože Markež

elektrotehnično podjetje

Jesenice, Murova, tel. 605

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah



obrestuje vse vloge
do najvišje v zakonih
določene meje.
Nove vloge izplačuje
vedno promptno.